

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 3. Brynne

Fylke: Sjøfods

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Spjåleberg

Emne: - 4 -

Bygdelag: Hovind

Oppskr. av: Arnt Sandem

Gard: Sellenis

(adresse): Godheim P.O.

G.nr. 80 Br.nr. 1 og 3

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

Egne - og andres

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

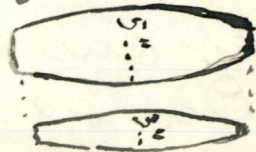
Ole Røås - 83 år - bonda, Spjåleberg

SVAR

Slipeslein - rind med sveiv - har
vori kjent og brukt her så langt
te bare noen kan minne eller har hørt
fortelt. Bestendig, når eggjern
skulle settes opp, blei slipeslein
brukt først. Så blei eggern fimpussa
med sennu eller bryne. -

1. Mannet kein brukes etter her
istellu for bryne. -

Ei Sennu - Senna - kaltes de store
bryner en før i Tia brukte når
en skulle setta opp eggern i ljaen
etter at den var slipt. - Senna
var mykje større en de alle brukte
bryner. Den var av sandlin
ca. 1 fot lang, 5" brei og
omlag 3" tykk på midten

Når så senna var mykje slipt og det
var lite igjen, av den bruktes den
som bryne og var da enn høvelig
til allsags bruk. -

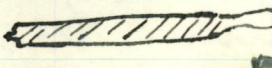
2. Nå x det så godt som slik
at mens alle trjær x lagde
på kunstlig måte - Smørjel trjær.
Bare de rektig fine eggjern brukes
nå sandstein trjær. -

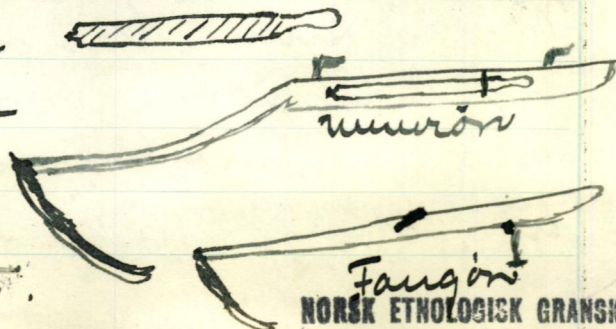
Sandstein finnes etter her i bygga.
Slipestien, senere og trjær bli for
i dia kjøp hos Esönseth i Kristiania.
Hva de var kommen fra kan etter
gjøres med for; men naturstein -
sandstein - har alltid vært holdt for
de beste verkje de trjær og slipestien.

3. Mens alle verkjoi og verkjap
blei og blir fint slipt på stein
for finplassen med trjær (inutatt barberkniv)

4. Ukjent - liksom 5. -

6. Ljan måten slipes når den
blei for, rinner i eggen, som de
gamle sa. (På grunn av trjær)

7. For å bli seuna som de hadde
me sig små uti på jorden når
de driv me slatten brukte
de smekastikk - strykstikk.
Den var laget av sikvis og blei
strødd me fin sand. Smekastikka
var me krampe
og kokk fetta de
olja avst. -
Skutt over eller brukte
her - ukjent.

3
8. Sjelden blei Ljau Tien For övert
för slipning. Eggen holder en
mot sig inner slipningen,
men jeg kan minde noen trækker
i ta Ljau For inner slipningen
dersom den var rekkig sleintöggen.

9. Når de hvesa Ljau me senna
eiken sat di eller di sto på Kue.
Ljau la di på bakken. Me venter
hans holdt de tinnub rigger på Lja.
blaz, i høge brukte de senna.
Når de hvesa oversia på Ljau
holdt de eggen mot sig - inner-
sia frå sig.

10 Ukjent - 11 og 12 likeså.

13. Senna blei fækta me vaur
inner truken. Dette var de me
sig i ei båt ut på fadet var
di dæiv me slaten. (Dersom de står var
- bakk i merket)
Smekastikka som var ferdig de
övert blei på tis de annen fækta
og sandströdd. Sand var de me
sig i bonna eller i et eller
andi - kapp o. lign.

Dessa smekastikker som var av
eik lagde en jakan Eriksen en
mass av og solgte i Oslo. -
Han grov fram gamle eikestokker
som han fant i bunn på ei
myr - (Kjemp-Fror - 3000 års konservering)
men bare bedt til smekastikker.

20. (Ukjent x 14 - 15 - 16 - 17 - 18 og 19. -)

I gamle dager trukk di
å ei av smekastikka fala.
Når ho blei trukt, sa ho:

"Fille gut - å
fillelja
fille gut - å fillelja"

Des fosten en strauk
des ietren lät det:

~~"Fille gut å fillelja
fille gut å fillelja!"~~

NORSK ETHNOLOGISK GRANSKING

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

BYGDØY

293